

Павлуша Я. А., студент,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Пильгун Н. В., к.ю.н., доцент

ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ НА ПОВІТРЯНОМУ ТРАНСПОРТІ

Підвищення ролі цивільної авіації в міжнародних перевезеннях пасажирів і вантажів, зростання інтенсивності руху на міжнародних авіалініях та швидкий розвиток авіаційної техніки вимагають особливої уваги до питань міжнародно-правового гарантування безпеки міжнародної цивільної авіації. На борту літака, поведінка пасажирів не повинна викликати небезпеку або створювати загрози для інших пасажирів, ручної поклажі, літаку або екіпажу обслуговуючому даний рейс. Коли екіпаж літака виконує свої службові обов'язки, пасажир зобов'язаний виконувати вказівки командира літака і не повинен заважати екіпажу. Під час авіаперельоту поведінка пасажирів впливає на безпеку і комфортабельність польоту. Якщо поведінка пасажирів викликає протест інших осіб, йому необхідно відмовитися від таких дій. Забезпечуючи безпеку перельоту, авіакомпанія може заборонити або обмежити використання на борту літака: електронну техніку; мобільні телефони; переносні комп'ютери; портативні магнітофони і радіоприймачі; MP3 та CD - плеєри та ін. (за виключення кардіостимуляторів та приладів штучного слуху).

Заборонено перебувати на борту літака в стані алкогольного, наркотичного сп'яніння або бути під дією інших препаратів або речовин. Даний стан небезпечний для інших пасажирів, речей, літака та його екіпажу. Вживати алкогольні напої дозволено тільки в тих кількостях, які пропонуються авіаперевізником відповідно до класу обслуговування. На борту літака авіаперевізник може заборонити куріння. У випадках, коли авіаперевізник дозволяє паління на борту літака, це тільки в спеціально обладнаних місцях для куріння. При ігноруванні пасажиром описаних вище правил, авіаперевізник може вживати заходів для попередження такої поведінки. Такими заходами є обмеження на переміщення пасажиром по салону літака, висадка пасажирів, відмова приймати на борт літака в будь-якому пункті на шляху авіаперельоту, передача пасажирів місцевим органам державної влади для вжиття відповідних заходів впливу. Таким чином варто відзначити, що за правопорушення які виникають у сфері цивільної авіації, законодавством передбачені різні види покарань. Відповідно до законодавства у сфері цивільної авіації, статтею 126 визначено: за

протиправні дії юридичні і фізичні особи, діяльність яких пов'язана з використанням повітряного простору України, розробленням, виготовленням, ремонтом та експлуатацією авіаційної техніки, здійсненням господарської діяльності в галузі цивільної авіації, обслуговуванням повітряного руху, забезпеченням безпеки авіації, несуть відповідальність згідно із законом. Також за правопорушення в галузі цивільної авіації до юридичних осіб – суб'єктів авіаційної діяльності застосовуються фінансові санкції у вигляді штрафу. Тож можна помітити, що право – це невід'ємна складова, як земної так і повітряної сфери. Але також є деякі недоліки правової системи цивільної авіації. Деякі санкції які передбачені за певні правопорушення на повітряному судні мають низку недоліків і зрозуміло, що такі недоліки роблять санкції мало ефективними. Таким чином можна зробити висновок, що правова основа цивільної авіації на даний час ще потребує деяких опрацювань, адже деякі правові норми просто не в змозі забезпечити повний контроль повітряних суден. Постає питання, як покращити правові відносини на повітряному транспорті. Спочатку дамо визначення, що таке дія права. Отже, дія права – це змістовно-динамічний бік права, що характеризує фактичну реалізацію його властивостей здійснювати регулятивний (спеціально-юридичний), інформаційно-психологічний (мотиваційний), виховний (ідеологічний, педагогічний) та соціальний вплив на учасників суспільних відносин. Це можна пояснити тим, що саме від дії права в підсумку залежить вияв цінності права, досягнута або нереалізована мета правового регулювання в тому чи іншому суспільстві, державі, корпоративній структурі тощо. Зрозуміло, що з дією права пов'язується міра гарантованості прав і свобод, а отже, сприятливий або некомфортний соціально-правовий клімат. Під якістю закону слід розуміти сукупність істотних властивостей і здатність закону реально задовольнити громадські потреби й приватні інтереси відповідно до мети розвитку суспільства. Перша вимога до якості закону полягає в тому, щоб він не залишився тільки на папері, а застосовувався на практиці. Через правовідносини реалізуються норми права, які встановлюють права та обов'язки людини. Вони можуть бути формально визначені (у статтях законів, підзаконних нормативно-правових актах) або не мати необхідних формальних ознак (наприклад природні права людини). Держава захищає усі правовідносини, які мають місце в суспільстві, незалежно від їх формального визначення, і підтримує їх різними засобами, в тому числі примусовими. Держава за допомогою законів може лише прискорювати розвиток окремих суспільних відносин, сприяти розвитку прогресивних суспільних тенденцій чи стримувати негативні зв'язки і процеси. Загалом треба відзначати, що правові відносини на повітряному транспорті повинні

бути і мають залишатися на високому рівні так, як це є дуже важливим елементом існування розвитку повітряних транспортних суден.

Література

1. Повітряне право України: навчальний посібник / За заг. ред. В. В. Костицького. – Дрогобич: Коло, 2011. – 552 с.
2. Тетарчук І. К. Транспортне право України: Навчальний посібник для підготовки до іспитів / І. К. Тетарчук. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 304 с.
3. Транспортне право України: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М. Л. Шелухін, О. І. Антонюк, В. О. Вишневецька та ін.; за ред. М. Л. Шелухіна. – К.: Вид. Дім «Ін Юре», 2008. – 896 с.

УДК 347.8:656.7.072/073(043.2)

Сай Р. Є., Іванова В. В., студентки,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Пильгун Н. В., к.ю.н., доцент

АВІАТРАНСПОРТУВАННЯ ПАСАЖИРІВ І БАГАЖІВ

Процес переходу України до розвинутої ринкової економіки зумовив гостру потребу у створенні певної сприятливої правової бази для розвитку держави у сфері повітряних перевезень. В єдиній транспортній системі особливе місце посідає повітряний транспорт.

З огляду на швидкі темпи зростання науково-технічного потенціалу людства, розширення міжнародних зв'язків, будучи універсальним, повітряний транспорт здійснює цілий ряд робіт в різних сферах людської діяльності, необхідних для галузей економіки України, які не можуть виконати інші види транспорту.

Сфера перевезення повітряним транспортом є однією із найпоширеніших, і тому норми національного законодавства мають відповідати міжнародним стандартам у сфері перевезення. Серед джерел правового регулювання повітряних перевезень можна вказати на: Цивільний і Господарський кодекси України, Повітряний кодекс, Закон України «Про транспорт», двосторонні міжнародні угоди про повітряне сполучення, міжнародно-правові акти.

Систематизація джерел регулювання повітряних вантажних перевезень дозволяє простежити тенденції зближення вітчизняного і міжнародного законодавства у сфері повітряних перевезень. Тому надано увагу уніфікації норм національного законодавства і міжнародних конвенцій та інших угод, які регулюють повітряні перевезення.